

Република Србија
УПРАВНИ СУД
16 У 12943/16 (2014)
15.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Стева Ђурановића, председника већа, Гордане Гајић Салзбергер и Руже Урошевић, чланова већа, са судским саветником Мајом Панић, као записничарем, решавајући у управном спору по тужби тужиоца А.А., ..., чији је пуномоћник Мирослав М. Николић, адвокат из Београда, ул. 27. марта 11/І, ради поништаја делимичног решења тужене Агенције за реституцију Републике Србије, Јединица за конфесионалну реституцију, број 46-00-00137/07 од 09.12.2013. године, са заинтересованим лицем Републиком Србијом, коју заступа законски заступник Државно правобранилаштво, у извршењу пресуде Врховног касационог суда Узп 222/2016 од 07.07.2016. године, у предмету враћања имовине, по усменој расправи одржаној дана 09.05.2017. године, у нејавној седници већа одржаној дана 15.05.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

І Тужба СЕ ОДБИЈА.

ІІ ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Пресудом Управног суда 16 У 1488/14 од 03.03.2016. године уважена је тужба тужиоца А.А., ... и поништено тужбом оспорено делимично решење Агенције за реституцију Републике Србије, Јединица за конфесионалну реституцију, број 46-00-00137/07 од 09.12.2013. године, те предмет враћен надлежном органу на поновно одлучивање, а тужени орган, Агенција за реституцију Републике Србије, Јединица за конфесионалну реституцију, обавезана да тужиоцу А.А., ..., надокнади трошкове управног спора у износу од 52.370,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Оспореним делимичним решењем се утврђује право на реституцију у виду новчаног обештећења А.А., са седиштем у ..., ул. ..., на име четири зграде у ...,

ул. ..., које су одузете - национализоване решењем Комисије за национализацију при Народном одбору града Београда Н. бр. .../61 од 27.02.1962. године, заједно са земљиштем на коме су се налазиле, и то: зграда која се састоји од једног једносопног стана и једног двособног стана; зграда која се састоји од два једносопна стана; зграда која се састоји од једног једносопног стана; зграда која се састоји од једног једносопног стана, које су биле уписане код Другог средњег суда у Београду у ЗКУЛ бр. ..., кат.парц.бр. ... КО ..., која према садашњем стању одговара делу у површини од 2380,60 м² кат.парц.бр. ... новог премера, уписане у лист непокретности бр ... КО ..., у укупној површини од 2.09.28 ха, као градско грађевинско земљиште у државној својини (став 1.) и утврђује да је обвезник новчаног обештећења за имовину из става 1. диспозитива овог решења Република Србија (став 2), с тим да ће се о висини и начину обештећења на име одузете имовине из става 1. диспозитива овог решења одлучити накнадно посебним решењем у складу са законом, када се за то стекну услови (став 3.).

Врховни касациони суд је у пресуди Узп.222/2016 од 07.07.2016. године, одлучујући о захтеву Агенције за реституцију Републике Србије, Јединице за конфесионалну реституцију, за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда 16 У 1488/14 од 03.03.2016. године, захтев уважио, укинуо пресуду Управног суда 16 У 1488/14 од 03.03.2016. године и предмет вратио истом суду на поновно одлучивање.

Према образложењу пресуде Врховног касационог суда Управни суд је доношењем пресуде повредио правила поступка од утицаја на решење ствари, јер се из списка предмета види да је тужени орган, поступајући по захтеву А.А., ... за враћање одузете имовине у спроведеном поступку, на основу достављене документације, као и након усмене расправе утврдио да су испуњени услови за доношење делимичног решења, сходно члану 205. Закона о општем управном поступку, којим се подносиоцу захтева утврђује право на реституцију описане имовине, у виду новчаног обештећења, а да се о питањима која нису сазрела за решавање одлучи накнадно посебним решењем, када се за то стекну законски услови. Наведено имајући у виду и одредбе чл. 4, 11, 17. и 18. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС", бр. 46/06), односно да у тренутку одлучивања о праву на реституцију нема услова за одлучивање о висини и начину обештећења на име предметне одузете имовине, због чега је правилно делимичним решењем А.А., ... утврђено право на реституцију у виду новчаног обештећења, као и да је Република Србија обвезник тог новчаног обештећења. Са изнетих разлога, по оцени Врховног касационог суда, побијаном пресудом повређена су правила поступка која су од утицаја на решење ствари.

Поступак по тужби тужиоца А.А. од 29.01.2014. године настављен је у предмету 16 У.12943/16.

Тужбом поднетом Управном суду дана 29.01.2014. године, допуњеном поднесцима од 17.07.2015.године и од 29.02.2016.године, тужилац је оспорио законитост решења туженог органа, из законом прописаних разлога. Тужилац наводи да тужени није одлучио о захтеву тужиоца за враћање припадајућег земљишта на делу кат. парцеле бр. ..., ЛН бр. ... КО ..., иако је тужилац у свом прецизираном захтеву од 15.09.2011. године захтевао враћање и тог земљишта, а не само враћање национализоване предметних зграда. Тужилац истиче и да тужени у изреци оспореног

решења није одлучио о свим захтевима тужиоца, прецизираним 15.9.2011. године, а пре свега о првом основном захтеву за повраћај имовине на садашњој кп ... у натуралном облику, као ни о другом основном захтеву за заменску реституцију за национализовану зграду, те о првом евентуалном захтеву за заменску реституцију за национализовано земљиште, иако су наведени захтеви засновани на одредбама чл. 4. и 10. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама. С тим у вези, наведено је и да је изрека оспореног решења нејасна, јер није правилно примењен члан 4. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, будући да је тужени утврдио право на реституцију у виду новчаног обештећења, уместо тржишну новчану накнаду, како је то изричито прописано том законском одредбом. Тужилац сматра и да је требало усвојити захтев за враћање земљишта потребног за редовну употребу Б.Б. која се налази на суседној кат. парцели бр. ..., те да није јасно по ком пропису и критеријуму само Народна библиотека Србије има право на земљиште за редовну употребу, а не и Црква, као објекат који представља културну институцију јавног значаја, а на шта је указано и у поднеску од 24.02.2016. године. Тужилац указује и на неправилну примену одредаба о попису катастарских парцела за јавно грађевинско земљиште из Плана детаљне регулације дела Врачарског платоа (Б.1.1.1.), Закона о јавној својини (чл. 10. и 16.) и Закона о планирању и изградњи (члан 96.) , будући да је само део кп ..., према тим одредбама, предвиђен за јавне службе, те да је у преосталом делу било услова за враћање исте тужиоцу у натуралном облику, у ком смислу је било целисходно извести доказ увиђајем и геодетским вештачењем. С тим у вези, тужилац наводи да План детаљне регулације дела Врачарског платоа ("Службени лист града Београда", број 1/06), не може имати никаквог утицаја на одлуку о захтеву тужиоца, будући да је противречан са стањем у ЛН бр. ... КО ..., те да тужилац ничим није исказао намеру да предметно земљиште користи супротно плану регулације, као и да у тренутку доношења оспореног управног акта, кп бр. ... КО ... представља изграђено градско грађевинско земљиште. Предложено је да суд уважи тужбу, поништи оспорено решење и предмет врати туженом органу на поновно одлучивање, као и да обавезе туженог на накнаду трошкова управног спора у износу од 36.000,00 динара, на име састава тужбе, по АТ и трошкове судских такси по ТТ. Поднеском достављеним Управном суду дана 26.04.2017.године, тужилац је дао систематизоване тужбене разлоге након пресуде Врховног касационог суда Узп.222/2016 од 07.07.2016. године, уз коју је приложио и пресуду Врховног касационог суда Узп.397/14 од 05.02.2015. године.

Тужени орган, у детаљно датом одговору на тужбу, наводи да остаје при разлозима изнетим у образложењу оспореног решења и предлаже да суд тужбу одбије као неосновану.

Заинтересовано лице Република Србија, коју заступа Државно правобранилаштво, у остављеном року није доставила Управном суду одговор на тужбу, иако је тужбу уредно примила.

Усмена јавна расправа одржана је дана 09.05.2017. године, у присуству пуномоћника тужиоца по заменичком пуномоћју, адвоката Бранислава Николића, а у одсуству уредно позваног туженог органа и законског заступника заинтересованог лица, у складу са чланом 38. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" број 111/09).

Пуномоћник тужиоца је у речи на усменој расправи остао при наводима

изнетим у тужби и достављеним поднесцима. Трошкове поступка је тражио у висини од 219.000,00 динара и то за састављање четири поднеска у износу од по 36.000,00 динара и за заступање на две усмене јавне расправе у износу од по 37.500,00 динара, те трошкове судских такси по одмерању суда.

Испитујући поново законитост оспореног делимичног решења у границама захтева из тужбе у складу са чланом 41. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу, списка предмета ове управне ствари и речи са усмене расправе, нашао да тужба није основана.

Из списка предмета и образложења оспореног делимичног решења произлази да се тужилац обратио туженом органу захтевом поднетим дана 01.02.2007. године за враћање одузете непокретне имовине, описане у тачки 1. диспозитива оспореног решења. Захтев је прецизиран дана 15.09.2011.године, тако што је тражено враћање одговарајућег дела кат. парц. ... у сувласничком уделу према околностима случаја, односно у натуралном облику, са евентуалним захтевима за враћање друге одговарајуће имовине, исплату тржишне новчане накнаде за случај делимичног враћања непокретности у натуралном облику, коме према садашњем стању одговара део кат. парц ... новог премера. Тужени орган је закључио да тужилац има право на реституцију имовине и да је обвезник враћања Република Србија, али да није могуће предметну имовину вратити у натуралном облику, будући да су национализирани објекти на адреси ул. ... у међувремену порушени, а да се наведено земљиште, према увиду у урбанистички план, налази у површинама за јавне објекте и уређене површине – тргове и паркове у функцији јавних објеката В.В., све у државној својини корисника В.В.. Тужени орган је нашао да је предметна кат. парц. изван правног промета и да као таква представља изузетак од враћања имовине у натуралном облику. Имајући у виду опште познату чињеницу да је Врачарски плато уређена парковска површина, која је већим делом приведена планираној намени, тужени орган је из разлога целисходности и економичности поступка, а имајући у виду да је од стране вештака геодетске струке извршена прецизна идентификација положаја кат. парц. ... КО ... старог премера, у односу на садашње кат. парцеле ... и ... КО ..., оценио да није потребно изводити додатне доказе и увиђајем на лицу места и додатним вештачењем, као и да није надлежан за одлучивање о фактичкој могућности формирања посебне катастарске парцеле за део који је био предмет одузимања и за утврђивање земљишта за редовну употребу постојећег објекта. Такође, тужени орган је закључио да је неоправдан предлог за спајање предмета и вођења јединственог поступка по захтевима за враћање објеката у ул. ... и грађевинског земљишта на којима су се налазили, јер враћање објеката и земљишта у натуралном облику није могуће.

Законом о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС", број 46/2006), уређени су услови, начин и поступак враћања имовине која је на територији Републике Србије одузета од цркава и верских заједница, као и од њихових задужбина и друштава, применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији и других прописа који су донесени и примењивани у периоду од 1945. године, као и свим другим актима којима је вршено одузимање те имовине, без тржишне накнаде (члан 1.), тако што је, поред осталог, прописано да се одузета имовина враћа, по правилу, у натуралном облику или се накнађује у виду друге одговарајуће имовине, а тржишна новчана накнада се исплаћује само ако враћање у натуралном облику или у виду друге одговарајуће имовине није могуће (члан 4.), с тим да ако се непокретност која је предмет враћања по овом закону не може вратити, црква, односно верска заједница има право на новчану накнаду у

државним обвезницама издатим у ту сврху или у новцу ако је обвезник исплате накнаде физичко или правно лице (члан 16. став 1.), при чему се висина накнаде за одузету имовину утврђује према стању те имовине у моменту одузимања, а према њеној вредности у време доношења првостепеног решења (члан 17. став 1.), те да ако је обвезник враћања Република Србија, накнада се исплаћује у обвезницама Републике Србије којима се може трговати на организованом тржишту или ван организованог тржишта, у смислу закона који уређује тржиште хартија од вредности (члан 18. став 1.).

Полазећи од наведених законских одредаба и несумњиво утврђеног чињеничног стања у погледу основаности поднетог захтева за реституцију имовине ближе назначене у диспозитиву оспореног решења, чија се правилност не спори ни наводима тужбе, тужени орган је, по налажењу Управног суда, правилно закључио да тужилац, има право на реституцију предметне имовине, као и да је обвезник враћања исте Република Србија. У спроведеном поступку је, наиме, утврђено да је тужиоцу немогуће вратити национализовану имовину у натуралном облику, будући да су објекти у улици ... у међувремену порушени, као и да кат. парцела број ... представља изграђено јавно грађевинско земљиште, односно земљиште за које је важећим планским актима утврђена намена јавне слободне и зелене површине испод којих је у једном делу планирана подземна гаража, а у другом делу проширење подземног депоа В.В.. Стога је, по налажењу суда, правилно закључено да је предметна кат. парцела изван правног промета и као таква представља изузетак од враћања у натуралном облику, сходно одредбама члана 11. Законом о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, имајући притом у виду и цитиране одредбе Закона о планирању и изградњи и Закона о јавној својини, као посебних закона, којима је уређено питање отуђења из јавне својине површина јавне намене и општих добара. Следом изнетог, Управни суд налази да су у конкретној управној ставари испуњени услови за доношење делимичног решења, сагласно одредби члана 205. Закона о општем управном поступку, и то у погледу права тужиоца на реституцију национализоване предметне имовине, те да у време доношења оспореног решења, нису сазрела за решавање питања која се односе на висину и начин обештећења тужиоца на име одузете имовине, имајући притом у виду да не постоји могућност враћања исте у натуралном облику, односно путем заменске реситуције, из разлога који су наведени у оспореном решењу, а које као правилне и довољне прихвата и овај суд.

Разматрајући наводе тужбе, суд је оценио да се истима не доводи у питање правилност и законитост решења туженог органа, будући да се истима не спори законитост одлуке садржане у оспореном делимичном решењу о утврђивању права тужиоца на реситуцију на име одузете имовине, већ се исти односе на неодлучивање туженог о захтеву тужиоца за враћање припадајућег земљишта на делу катастарске парцеле број ... и ... КО С тим у вези, суд је имао у виду да је, разматрајући наведени захтев у току управног поступка, тужени орган правилно закључио да је захтев за утврђивање фактичке могућности за формирање посебне катастарске парцеле за део који је био предмет одузимања, као и ради утврђивања земљишта за редовну употребу постојећег објекта, неоснован. Ово стога што је одребама члана 65. Закона о планирању и изградњи прописано да се на једној катастарској парцели може образовати већи број грађевинских парцела на начин и под условима утврђеним у планском документу, на основу пројекта парцелације који мора бити у складу са важећим планским документом, те да се, сагласно одребама члана 70. наведеног закона, захтев за утврђивање земљишта за редовну употребу објекта и формирање грађевинске парцеле подноси органу јединице локалне самоуправе, те да из наведених разлога тужени орган

није надлежан да одлучује о наведеним питањима. Суд је ценио наводе тужбе и поднеска од 29.02.2016. године и поднеска од 26.04.2017. године, али је нашао да исти не могу довести другачијег одлучивања у овој ствари, будући да је оспорено решење правилно и на закону засновано из разлога који су у њему дати, а које као правилне и довољне прихвата и овај суд.

Управни суд је, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, на основу члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу првом диспозитива пресуде.

Суд је одбио као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова спора, имајући у виду успех тужиоца у овој управној ствари, па је одлучио као у ставу другом диспозитива ове пресуде на основу одредаба чл. 66, 67. и 74. Закона о управним споровима, сходном применом чл. 150. и 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11...55/14).

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 15.05.2017. године, 16 У 12943/16 (2014)

Записничар
Маја Панић, с.р.

Председник већа-судија
Стево Ђурановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

СМ